



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2763/2021
28.10.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић, др Илије Зиндовића, Татјане Матковић Стефановић и Татјане Миљуш, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., ког заступа пуномоћник Маринела Љубић Тодоран, адвокат из ..., против туженог ЈКП „Хигијена“ Панчево, ког заступа пуномоћник Милорад Милићевић, адвокат из ..., уз учешће умешача на страни туженог Град Панчево, ког заступа Градско правобранилаштво Града Панчево, ради исплате регреса, вредност предмета спора 83.676,30 динара, одлучујући о ревизији туженог, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1946/21 од 21.05.2021. године, у седници већа одржаној дана 28.10.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

I ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији туженог.

II ПРЕИНАЧАВАЈУ СЕ пресуда Основног суда у Панчеву П1 699/19 од 13.01.2021. године и пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 1946/21 од 21.05.2021. године и **ПРЕСУЂУЈЕ**:

ОДБИЈА СЕ тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужени да тужиоцу на име разлике између исплаћеног и припадајућег износа на име накнаде трошкова регреса за коришћење годишњег одмора у периоду од 01.10.2016. године до 01.09.2019. године исплати укупан износ од 83.676,30 динара, у траженим износима, са законском затезном каматом.

ОДБИЈА СЕ тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужени да на тражене месечне износе као основицу обрачуна и уплати доприносе по основу пензијског и инвалидског осигурања Републичком фонду ПИО, доприносе за незапосленост код надлежне Националне службе за запошљавање, доприносе за здравствено осигурање код Републичког фонда за здравствено осигурање у висини према Закону о доприносима за обавезно социјално осигурање на дан уплате.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженом накнади трошкове првостепеног и другостепеног поступка у износу од 47.334,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправака пресуде.

III ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженом накнади трошкове ревизијског поступка у износу 41.340,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправака пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Панчеву П1 699/19 од 13.01.2021. године, у ставу првом изреке, дозвољено је поступање по објективно преиначеном тужбеном захтеву тужиоца од 13.01.2021. године. У ставу другом усвојен је тужбени захтев тужиоца, па је обавезан тужени да тужиоцу на име разлике између исплаћеног и припадајућег износа на име накнаде трошкова регреса за коришћење годишњег одмора у периоду од 01.10.2016. године до 01.09.2019. године, исплати укупан износ од 83.686,30 динара, у појединачно одређеним износима као у овом ставу изреке. У ставу другом обавезан је тужени да за тужиоца на наведене месечне износе као основицу обрачуна и уплати припадајуће доприносе. У ставу трећем обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1946/21 од 21.05.2021. године одбијене су жалбе туженог и умешача и потврђена пресуда Основног суда у Панчеву П1 699/19 од 13.01.2021. године у ставу другом и трећем изреке. У ставу другом другостепене пресуде преиначено је решење о трошковима поступка и обавезан тужени да тужиоцу накнади трошкове у износу од 52.915,00 динара, а преко наведеног износа одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка. У ставу трећем одбијени су захтеви туженог и умешача за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне другостепене пресуде, тужени је благовремено изјавио ревизију у складу са одредбом члана 404. ЗПП и погрешне примене материјалног права, ради разматрања правних питања у интересу равноправности грађана.

Одредбом члана 404. став 1. Закона о парничном поступку прописано је да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија). О дозвољености и основаности ревизије, сходно одредби става 2. истог члана, одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија.

Ценећи испуњеност услова за одлучивање о ревизији туженог као изузетно дозвољеној, Врховни касациони суд налази да је одлучивање о посебној ревизији туженог у интересу равноправности грађана јер се побијаном другостепеном пресудом одступа од правног схватања Врховног касационог суда, изнетог у одлукама у истој чињеничноправној ситуацији.

У складу са изнетим одлучено је као у ставу првом изреке, применом одредбе члана 404. став 2. ЗПП.

Испитујући другостепену пресуду у смислу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни касациони налази да је ревизија туженог основана.

У поступку доношења другостепене пресуде није учињена битна повреда одредбе парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у утуженом периоду био у радном односу код тужене на неодређено време. Послодавац је запосленима, међу којима је био и тужилац, исплаћивао накнаду трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора у складу са Програмом пословања туженог за 2016., 2017., 2018. и 2019. годину, у бруто износу од 897,00 динара месечно. У утуженом периоду код туженог је био на снази Посебан колективни уговор за јавна предузећа у комуналној делатности на територији Србије (на снази од 26.03.2015. године) и Посебан колективни уговор за јавна и јавно-комунална предузећа Града Панчева (на снази од 03.07.2015. године). Оба Посебна колективна уговора садрже идентичну одредбу у погледу висине трошкова регреса за коришћење годишњег одмора. Предвиђено је да запослени има право на регрес за коришћење годишњег одмора најмање у висини од 1/12 месечно од 75% просечно исплаћене зараде, са припадајућим порезима и доприносима. Тужени послодавац је запосленима, међу којима је био и тужилац, исплаћивао накнаду за регрес за коришћење годишњег одмора у мањем износу од оног предвиђеног наведеним Посебним колективним уговорима.

Предмет тужбеног захтева је разлика између наведених трошкова предвиђених поменутих Посебним колективним уговорима и накнаде коју је тужени исплатио тужиоцу за утужени период. Висина потраживања утврђена је на основу налаза и мишљења вештака економско-финансијске струке.

Првостепени суд усваја тужбени захтев тужиоца и досуђује му тражену разлику између накнада предвиђених Посебним колективним уговорима и накнада које му је тужени послодавац исплатио. Своју одлуку о основаности тужбеног захтева образлаже тиме да је након ступања на снагу Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава (у примени од 01.11.2014. године), висина накнаде трошкова за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора регулисана је тек Посебним колективним уговором за јавна предузећа у комуналној делатности на територији Републике Србије, на снази од 26.03.2015. године. На описани начин, по налажењу првостепеног суда, није повећан износ тих накнада већ је утврђена њихова висина, па је тужени послодавац био дужан да поступа у складу са одредбама наведених посебних колективних уговора. Другостепени суд прихвата тако дате разлоге првостепеног суда и потврђује првостепену пресуду као правилну.

Нижестепени судови су на утврђено чињенично стање погрешно применили матетријално право.

Одредбом члана 4. став 1. Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зараде и других сталних примања код корисника јавних средстава (на снази од 28.10.2014. године) предвиђено је да су ништаве одребе општег или појединачног акта којима се повећавају основице, коефицијенти и други елементи, односно уводе нови елементи на основу којих се повећава износ плате и

другог сталног примања код субјеката из члана 2. тог закона, донет за време његове примене. Циљ поменутог закона дефинисан је у члану 1. као очување финансијског система у Републици Србији и система плата и зарада у јавном сектору. Оба поменута Посебна колективна уговора код туженог донета су за време важења наведеног закона. Под зарадом се у смислу одредбе члана 105. Закона о раду, на коју сходно упућује и Закон о привременом уређивању основице, подразумева и накнада за регрес за коришћење годишњег одмора.

Поменути Посебни колективни уговори код туженог донети су након ступања на снагу Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плате односно зараде и других сталних примања код корисника јавних средстава па су ништаве одредбе тих аката којима се предвиђају елементи на основу којих се повећава износ зараде. Накнада која је предмет тужбеног захтева представља саставни део зараде, па Посебним колективним уговором, донетим након ступања на снагу Закона, ова накнада није могла бити повећана. Следи да тужилац нема право на разлику између накнада предвиђених тим Колективним уговорима и накнаде коју је по том основу тужени послодавац исплатио.

Како је на чињенично стање погрешно примењено материјално право, Врховни касациони суд преиначио је првостепену и другостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужиоца као неоснован, применом одредбе члана 416. став 1. ЗПП.

Одлука о трошковима донета је применом одредби члана 153, 154. и 163. ЗПП. Туженом су досуђени трошкови првостепеног и другостепеног поступка, које је тражио у ревизији, а који су опредељени у трошковницима туженог, достављеним у току поступка. Туженом су признати парнични трошкови у првостепеном поступку за заступање путем пуномоћника адвоката на два одржана рочишта у износу од 15.000,00 динара, за састав три образложена поднеска у износу од 18.000,00 динара и за таксу на одговор на тужбу у износу од 2.334,00 динара, укупно 35.334,00 динара. Туженом су признати и трошкови другостепеног поступка за састав жалбе у износу од 12.000,00 динара.

На основу изнетог одлучено је као у ставу другом изреке.

Туженом су признати и опредељени трошкови ревизијског поступка за састав ревизије у износу од 18.000,00 динара, за таксу на ревизију у износу од 9.336,00 динара и за таксу на одлуку по ревизији у износу од 14.004,00 динара, укупно 41.340,00 динара, све у складу са Адвокатском и Таксеном тарифом.

У складу са изнетим одлучено је као у ставу трећем изреке.

**Председник већа - судија
др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић